

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418200358
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2018:5418200358.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. U. nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom H. V. - V., Y. XXX/X, rozhodnutím súdu zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. U. rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom H. V. - V., Y. XXX/X, dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Istebné, dieťa rodičov - matka: U. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom H. V. - V., Y. XXX/X, t.č. bytom Q., Radzovka XXX/X a otec: neuvedený, maloletý v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zrušenie nariadeného súdneho dohľadu a o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť do ktorej bol zverený mal. Y. U., nar. XX.X.XXXX rozsudkom I. súdu Dolný Kubín č.k. 8P/84/2017 zo dňa 23.11.2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 8P/84/2017-102 zo dňa 7.12.2017.

II. Súd z r u š u j e dohľad určený nad výchovou mal. Y. U., nar. XX.X.XXXX rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín 8P/84/2017 zo dňa 23.11.2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 8P/84/2017-102 zo dňa 7.12.2017.

III. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým Y. U., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné.

IV. Matka U. U. j e p o v i n n á platiť na výživu mal. Y. U. sumu vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto rozsudku povinná do budúcnosti platiť výživné, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, počnúc od 26.2.2018.

V. Zameškané výživné na mal. Y. U. za obdobie od 26.2.2018 do vyhlásenia rozsudku vo výške 57,55 eur je matka p o v i n n á uhradiť na účet Detského domova Istebné v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 2.3.2018 navrhovateľ žiadal, aby súd nariadil nad maloletým Y. U., nar. XX.X.XXXX, Y. XXX, H. V., toho času Detský domov Istebné ústavnú starostlivosť,

ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné. Zároveň matku zaviazal prispievať na výživu maloletého Y. U., nar. XX.X.XXXX sumou 30% sumy životného minima.

2/ Návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Dolný Kubín Uznesením č. 8P/19/2018 vykonateľného dňa 23.02.2018 nariadil U. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, aby odovzdala maloletého Y., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského domova Istebné. Dôvodom návrhu na neodkladné opatrenie boli zistenia tunajšieho úradu počas opakovaných šetrení v zariadení, v ktorom náhradná matka s maloletým bývala. Jej správanie a postoj ku svojmu vnukovi bolo naďalej neakceptovateľné (vulgárizmy, podozrenie aj na fyzické ubližovanie, zanedbávanie starostlivosti a pod.). Ich stanovisko o podanie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia podporili aj vyjadrenia pracovníkov uvedeného zariadenia. Títo uviedli, že náhradná matka používala v prítomnosti maloletého vulgárne slová a dostatočne nezabezpečovala potrebu emocionálneho a fyzického rozvoja dieťaťa. Biologická matka maloletého, U. U. bola rozsudkom I. súdu Dolný Kubín č. 7T/1/2018 právoplatného dňa 27.02.2018 odsúdená za trestný čin „ týranie blízkej a zverenej osoby" . Bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Výkon trestu odňatia slobody bol menovanej odložený na skúšobnú dobu štyri roky. Zároveň bolo matke maloletého uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, probačný dohľad a povinnosť aktívne sa uchádzať o hľadanie zamestnania. Vzhľadom na závažnosť trestného činu nie je možné, aby biologická matka vykonávala v súčasnosti starostlivosť a výchovu o maloletého Y.. Na základe potvrdenia Detského domova Istebné bolo zistené, že odo dňa 26.02.2018 bude maloletému Y. U. poskytovaná starostlivosť v prostredí profesionálnej rodiny pani M., na adrese: U. XXX, XXX XX W..

3/ Na pojednávaní dňa 15.5.2018 navrhovateľ uviedol, že zotrváva na podanom návrhu.

4/ Bolo vykonané z ich strany šetrenie u profesionálnej matky p. M., u ktorej je v súčasnosti Y.. Šetrením bolo zistené, že Y. je veľmi živé dieťa, na nové prostredie si zvykol, nemá žiadne vážne problémy. Už sa aj naje bez problémov, veľmi rád chodí vonku. V čase, keď bol v CSS Prameň, tak dieťa málo chodilo von. Teraz sa vždycky teší a nechce ísť ani domov. Voči podozrivej U. U. sa vedie konanie vo veci podozrenia z prečinu ublíženia na zdraví z toho dôvodu, že sa mala nevhodne správať k mal. Y. U. v CSS Prameň v H. V., a to tak, že po ňom kričala, vulgárne mu mala nadávať ako ho aj pravdepodobne aj fyzicky napadnúť, z čoho mal začervenalé líce a červený chrbát, šetrenie sa začalo na základe podnetu, okresnej prokuratúry a podaného trestného oznámenia A. T. (pracovníčky navrhovateľa). Doposiaľ nebolo podané psychologičkou PhDr. S. posúdenie psychického stavu maloletého. V prípade, že bude nad mal. Y. U. nariadená ústavná starostlivosť, po skompletizovaní dokumentácie zvažuje možnosť zverenia mal. do pestúnskej starostlivosti po zaradení maloletého do zoznamu detí, ktoré potrebujú takúto formu náhradnej starostlivosti.

5/ Matka na pojednávaní dňa 15.5.2018 uviedla, že súhlasí s návrhom, nezmenila názor aký uviedla vo vyjadrení k odvolaniu svojej mamy voči uzneseniu o neodkladnom opatrení, tam ale nenapísala dôvody pre ktoré súhlasí s ústavnou starostlivosťou. Hlavný dôvod je ten, že jej mama býva v bytovke v H. V. na L. U. XXXX, kde boli zlé vzťahy so susedmi, títo sa starali do nich, boli tam rôzne ohovárania a preto nechce, aby syn býval v tomto prostredí, ale radšej v Detskom domove. Mama jej pomáhala so starostlivosťou o syna od jeho narodenia. V noci aj vstávala k synovi. Keď sa spomínalo, že Y. nechodil vonku, tak zo začiatku nechodil, lebo mal zlý zdravotný stav, neskôr chodili aj von, on mal zo začiatku slabšiu imunitu. Mama videla ako sa k synovi správala, niekedy bola nervóznejšia, synovi aj ubližovala, ale nikdy to nebolo tak, že by dieťa malo nejaké väčšie následky. Mama jej hovorila, že to nemá robiť. V súčasnosti je nezamestnaná, ale od 1.6. by mala nastúpiť do spoločnosti F. a neskôr by sa chcela starať o syna Y.. Keď bývala so svojou mamou, tak jej mama na Y. občas zvýšila hlas, keď syn je živý ale fyzické násilie voči nemu nepoužila. V súčasnosti býva s priateľom, s ktorým žila aj predtým s R. U. v Q., kde má rodinný dom. Nemá žiaden príjem finančne jej vypomáha tento jej priateľ. On je zamestnaný. Chcela, aby mala syna Y. pri sebe, keď sa zmenia jej súčasné pomery, chce si nájsť robotu a keď už bude mať stálu robotu a nájde si aj bývanie, tak chce aby jej bol Y. zverený. I. to na dobu X,X až X rokov, kedy by už mohla mať stálu prácu a bývanie.

6/ L. matka na pojednávaní dňa XX.X.XXXX odmietla vo veci vypovedať.

7/ I. uviedol, že súhlasí s podaným návrhom, taktiež súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti.

8/ Okresný prokurátor uviedol, že na základe vykonaného dokazovania sa pripája k návrhu ÚPSVaR D.Kubín a tiež k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko toto riešenie je jednoznačne v záujme mal. dieťaťa.

9/ Okrem výpovedí účastníkov súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so spismi tunajšieho súdu 8P/84/2017, 8P/19/2018, s rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7T/1/2018 zo dňa 27.2.2018, so správou Detského domova Istebné podanou na mal. Y. zo dňa 3.5.2018, so správami ÚP a SP podanými na matku a Vieru Šišovskú a ďalšími dokladmi založenými v spise.

10/ Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

11/ Mal. Y. nar. XX.X.XXXX sa narodil matke U. U., otcovstvo k dieťaťu doposiaľ nie je určené.

12/ Neodkladným opatrením nariadeným tunajším súdom jeho uznesením č.k. 8P/84/2017 zo dňa 25.9.2017 súd zverili mal. Y. U. do starostlivosti starej matky U. u ktorej sa dieťa nachádzalo od 12.9.2017, kedy bolo prepustené z nemocnice po ukončení hospitalizácie, ktorá bola následkom fyzického útoku druhu matky voči maloletému, ktorý dieťaťu spôsobil zranenia diagnostikované ako stavy po úraze hlavy. Matka sa nemohla o maloletého starať, nakoľko po incidente a jej následnej hospitalizácii sa vrátila k svojmu druhovi R. U. a navyše šetrením bolo zistené, že aj matka sa v minulosti dopúšťala fyzického násillia na maloletom, v dôsledku čoho ÚPSVaR avizoval, že bude podaný podnet na matku na polícii pre fyzické týranie syna. Stará matka dieťaťa U. U. bola ochotná aj naďalej zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa a v jej doterajšej starostlivosti neboli zistené šetreniami nedostatky, preto bolo potrebné zabezpečiť, aby bol mal. Y. do ukončenia konania sp.zn. 8P/84/2017 v starostlivosti starej matky U. U..

13/ Rozsudkom tunajšieho súdu 8P/84/2017 zo dňa 23.11.2017 súd rozhodol o zverení mal. Y. U., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky U. U., nar. XX.XX.XXXX. Matku zaviazal platiť na výživu maloletého sumou vo výške 30% mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa na účet navrhovateľa od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň určil nad výchovou mal. Y. U. dohľad na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudok bol doplnený o vymedzenie práv a povinností Viere U., ktoré jej vyplývajú z výkonu náhradnej osobnej starostlivosti o mal. Y. U. rozsudkom č.k. 8P/84/2017-102 zo dňa 7.12.2017. Dôvodom rozhodnutia súdu o zverení mal. Y. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky (ďalej len „NOS“) bola skutočnosť, že matka dieťaťa, ktorá súhlasila so zverení syna do NOS svojej matky nemohla starostlivosť o syna vykonávať, pretože od 22.9.2017 bola vo väzbe pre obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, ktorej sa mala dopustiť voči mal. Y. U.. Y. bola obvinená spolu s druhom R. U. zo zločinu týrania mal. Y. U., nar. XX.X.XXXX voči ktorému sa dopúšťala fyzického násillia v presne nezistenom čase od 30.3.2016 do rozhodnutia o väzbe. Od umiestnenia mal. Y. do starostlivosti starej matky U. U., t.j. od XX.X.XXXX boli vykonávané časté neohlásené šetrenia navrhovateľom v domácnosti starej matky zamerané predovšetkým na úroveň poskytovanej starostlivosti mal. Y.. Na ich základe navrhovateľ konštatoval, že úroveň starostlivosti a výchovy zo strany U. U. o vnuka Y. je na dobrej úrovni a neboli zistené žiadne nedostatky starostlivosti o dieťa a stará matka prejavovala záujem maloletého si ponechať vo svojej starostlivosti.

14/ Matka bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9T/1/2018 zo dňa 27.2.2015 právoplatne spolu s druhom R. U. odsúdená za zločin týrania blízkej osoby, keď obaja obžalovaní spoločným konaním blízkej osobe - mal. Y. U. spôsobili fyzické utrpenia bytím, údermi, vyvolávaním strachu a takto ohrozili jeho fyzické a psychické zdravie, tiež čin spáchali bezdôvodným odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti a výchovy. Obaja obžalovaní boli odsúdení na trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 4 roky. Matke bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, tiež povinnosť podrobiť sa konaniu pred probačným a mediačným úradníkom a bolo jej prikázané v skúšobnej dobe sa zamestnať, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

15/ Stará matka U. žila s mal. Y. najskôr u svojej dcéry Y. U. v H. V., u L. U. XXXX/XX-X. Od XX.XX.XXXX nastúpila s mal. Y. na pobyt do CSS Prameň Dolný Kubín, kde bol maloletý do 25.2.2018, kedy bol na základe neodkladného opatrenia súdu umiestnený do starostlivosti Detského domova Istebné.

16/ Súd sa oboznámil s obsahom spisu sp.zn. 8P/19/2018. V tomto konaní súd vyhovel návrhu ÚPSVaR na nariadenie neodkladného opatrenia a uznesením zo dňa 23.2.2018 č.k. 8P/19/2018 - 40 nariadil U. U., nar. XX.XX.XXXX, aby odovzdala mal. Y. U. do starostlivosti Detského domova Istebné.

17/ Dôvodom rozhodnutia bolo zistenie, že starostlivosť U. U. o mal. Y. je nevyhovujúca. Pred zverením maloletého do NOS sa U. U. starala o maloletého vnuka už od prepustenia dieťaťa z hospitalizácie (12.09.2017) a častými kontrolami navrhovateľa neboli zistené nedostatky v jej starostlivosti o dieťa, maloletý v jej opatere prospieval. Z dokladov pripojených k návrhu vo veci sp.zn. 8P/84/2017, ktoré sa týkali vykonaných kontrol a návštev v domácnosti starej matky, stará matka uvádzala, že pred incidentom 08.09.2017 druh dcéry maloletého nebil, ale v minulosti sa stalo, že dcéra U., keď bola nervózna, tak po dieťaťi hádzala hračky a raz sa stalo, že mu pritlačila ruku na ústa a nos a vankúš na tvár. Až z následného dokazovania vykonaného v trestnom konaní, najmä z výpovedí obvineného R. U., svedkyne U. U., je zrejmé, že stará matka U. bola svedkom situácií, keď matka dieťaťa opakovane mal. Y. bila. Nešlo teda o ojedinelé alebo menej vážne násilné správanie matky voči dieťaťu, ale o opakované fyzické násilie na maloletom, ktorého sa dopúšťala matka dieťaťa a o ktorom U. U. vedela a takéto konanie voči dieťaťu neoznámila ÚPSVaR, resp. inému k tomu určenému subjektu, ani neurobila iné opatrenia, aby konaniu matky ohrozujúcemu zdraviu dieťaťa zabránila. Od decembra 2017 došlo k zmene pobytu starej matky s maloletým, keď nastúpili do zariadenia CSS PRAMEŇ Dolný Kubín. Až tu bolo zistené pozorovaním pracovníkov zariadenia, ale i ďalších klientov zariadenia, že jej starostlivosť o dieťa je nevyhovujúca. Nároky, ktoré vyžaduje starostlivosť o dieťa útleho veku, nezvláda, na dieťa často kričí, vulgárne sa na jeho adresu vyjadruje a nadáva, dieťa v jej starostlivosti často plače, nevenuje dieťaťu dostatok pozornosti a času potrebného pre všestranný rozvoj dieťaťa, neprejavuje voči maloletému dostatok náklonnosti a citu. Z vyjadrenia klientov zariadenia vyplýva aj určité podozrenie z fyzického trestania maloletého (červené flaky na tvári). Prílohou návrhu na vydanie tohto neodkladného opatrenia boli správy podané CSS Prameň D.Kubín, tiež správa zo šetrenia navrhovateľa pri ktorom bol urobený pohovor s U.. CSS PRAMEŇ Dolný Kubín vo svojej priebežnej správe adresovanej navrhovateľovi zo dňa 17.01.2018 uviedol, že stará matka U. U. s vnukom Y. U. nastúpila do ich zariadenia dňa 11.12.2017. Povinnosti, ktoré jej vyplývajú z pobytu si plní, s adaptáciou nemala problém. Maloletý má zo strany starej matky zabezpečené základné potreby, pri výchove a trávení voľného času jej chýba trpezlivosť. Ak si maloletý vyžaduje pozornosť, je podráždená a vo zvýšenej miere po ňom kričí. Nemajú vedomosť o tom, že by maloletému fyzicky ubližovala. Dňa 14.02.2018 vedúca zariadenia CSS PRAMEŇ kontaktovala navrhovateľa, ktorého informovala o nevhodnom správaní U. voči vnukovi Y.. L. matka neustále po vnukovi kričí, používa vulgárne slová. Nechodí s ním von na prechádzky, nehrá sa s ním, väčšinu dňa trávi s maloletým na izbe, kde sa mu nevenuje. Keď v zariadení varí, posadí ho do detského kočíka a priviaže ho pásmi, aby nebehal. Pri výchove nie je trpezlivá, zabezpečí mu len základné potreby. V ten istý deň vedúca CSS PRAMEŇ informovala navrhovateľa, že vykonala obhliadku mal. Y. za účelom zistenia možných známok fyzického týrania maloletého. U dieťaťa spozorovala na zadnej strane chrbtice tri neidentifikovateľné stopy - flaky začervenej pokožky. Tiež oznámila, že u maloletého bolo počuť z izby veľký plač. Taktiež oznámila, že na posledné komunitné sedenie prišla pani U. s Y., ktorý mal neprimerane červenú tvár a na otázku, prečo je taký červený, stará matka uviedla, že sa Y. naháňal. Z ich pohľadu sa to javilo skôr ako známky možného fyzického ublíženia „faciek“. Na základe týchto oznámení zo dňa 14.02.2018 navrhovateľ vykonal dňa 15.02.2018 návštevu CSS PRAMEŇ, pri ktorej urobil pohovor s U. U., ktorá uviedla, že výchovu Y. zvláda, občas sa stane, že na neho pokričí. Uviedla, že pri včerajšom prebaľovaní veľmi plakal, tak mu dala na zadok. Klientky zariadenia pri pohovore uviedli, že U. veľmi často kričí po malom Y. a vulgárne mu nadáva (čo reveš, nechceš žrať?, ty debil), a videli ako Y. od nej uteká a teší sa, keď ho niekto zoberie na ruky, ale ku pani U. vôbec nechce ísť. Všimli si, že má stále na tváričke nejaké červené flaky. Dňa 09.02.2018 na komunitu prišla pani U. s Y., ktorý mal červenú tvár a keď sa jej na to opýtali, tak im povedala, že sa naháňal, ale na tvári mal odtlačky prstov, ako keď dáte niekomu facku. V noci ho často počuť plakať a ju ako po ňom kričí a nadáva mu. Pri poslednej službe v kuchyni pani U. Y. uviazala popruhmi do kočíka tak, že sa nemohol ani hýbať a celý čas po ňom kričala. Podľa nich mu nedáva poriadne ani jesť, stále mu dáva len mlieko a ona zje jeho porciu. CSS PRAMEŇ Dolný Kubín podalo dňa 16.02.2018 správu pobytu starej matky s maloletým, v ktorej konštatoval, že starostlivosť starej matky o vnuka po materiálnej stránke je na vyhovujúcej úrovni. Celodennú stravu má zabezpečenú zariadením. Po hygienickej stránke má pani U. rezervy, dieťa kúpe raz do týždňa, čo je nedostatočné, nakoľko dieťa stále nosí plienky. Tiež si všimli, že Y. pri kúpaní veľmi hlasno plače, čo stará matka odôvodňuje tým, že sa bojí vody. Najväčšie nedostatky však vidia v emocionálnom napĺňaní potrieb dieťaťa. Na začiatku pobytu skôr sporadicky registrovali zvýšený pokrik na adresu dieťaťa (pri kúpaní, kŕmení, obliekaní), neskôr sa k pokriku pridružilo aj

vulgárne napomínanie, ktoré sa ale vždy deje za dverami obývanej izby. Na takéto správanie ich tiež upozorňujú ostatné klientky zariadenia, ktoré sa častejšie nachádzajú v blízkosti pani U.. S pribúdajúcim časom stráveným v zariadení sa negatívne správanie javí ako narastajúce, taktiež komentovanie ich nesúhlasu, upozorňovania. Posledne takýto typ správania osobne registrovali 13.02.2018, keď stará matka hlasno a vulgárne nadávala vnukovi za dverami izby z dôvodu jeho nespôlupráce pri prebaľovaní „ty debil, ty ko..., choď do pi...“, pri kŕmení uvádzala „žer“. Po zaklopaní a upozornení pani U. svoje nevhodné vyjadrovanie poprela, no v ten istý deň sa zaň prišla osobne ospravedlniť. Taktiež bola počas poradenských rozhovorov a komunit vyzývaná, aby sa dieťaťu viac venovala z dôvodu jeho emocionálneho a fyzického rozvoja (hra, čítanie, prechádzky). Y. je pohyblivé a živé dieťa, stará matka za ním väčšinou nestačí, čo často rieši okrikovaním a zapínaním do remeňov v kočíku (najčastejšie keď má službu v kuchyni, rajóny spoločných priestorov). Počas spoločného stretnutia konaného 05.02.2018 v priestoroch ich zariadenia registrovali Y. začervenané líce s náznakom odtlačkov prstov. Pri priamom opýtaní na jeho pôvod, pani U. odpovedala „ja ho nebijem“. Stalo sa ale, že po napomenutí a následnom neuposlúchnutí príkazu pani U. udrela dieťa inej klientky v zariadení. Starej matke pri každodennej starostlivosti o vnuka chýba najmä trpezlivosť a prejavuje sa citová plochosť (slovná verbalizácia prejavovania náklonnosti, pohladenie, prítúlenie). Ochota prevziať starostlivosť po dcére a zodpovednosť za výchovu vnuka sa im zatiaľ javí skôr z vypočítavosti (finančne si prílepším, dostanem sa ľahšie k nájomnému bytu), alebo len jednoducho neosvojenie si pozitívnych vzorcov v minulosti. Keď sa Y. dostane z izby von medzi ostatných klientov, hľadá útočisko u iných klientiek a pracovníkov - vystiera ruky a objíma.

18/ Vo veci konania sp.zn. 8P/19/2018 uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 23.2.2018 nenadobudlo právoplatnosť na základe odvolania starej matky U. U. doručeného súdu 8.3.2018, v ktorom uviedla, že mal. Y. nikdy nebila, ani mu nenadávala, to si na ňu vymysleli. Chce sa o Y. starať aj naďalej, ale v inom prostredí, nie kde bývali doteraz. Matka vo vyjadrení k odvolaniu U. U. nesúhlasila s tým, aby bol mal. Y. U. zverený naspäť do opatery starej matky U. ale chce aby bol naďalej ponechaný v Detskom domove Istebné, pokiaľ si ho nebude môcť zobrať naspäť do svojej starostlivosti.

19/ Voči U., nar. XX.XX.XXXX sa v súčasnosti vedie konanie na OR PZ D. Kubín vo veci podozrenia z prečinu ublíženia na zdraví, z toho dôvodu, že sa mala nevhodne správať k mal. Y.. v CSS Prameň v D. Kubíne, a to tak, že po ňom kričala, vulgárne mu mala nadávať ako ho aj pravdepodobne fyzicky napadnúť, z čoho mal začervenalé líce a červený chrbát. Šetrenie sa začalo na základe podnetu Okresnej prokuratúry a podaného trestného oznámenia pracovníčky ÚPSVaR Dolný Kubín.

20/ Vo svojom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 7.5.2018 Detský domov Istebné uviedol, že Y. U., nar. XX.XX.XXXX bol prijatý do Detského domova v Istebnom dňa 26.02.2018. V rovnaký deň bol umiestnený do profesionálnej rodiny pani M.. Y. prišiel do DeD Istebné zo zariadenia CSS PRAMEŇ. Po príchode do profesionálnej rodiny pôsobil Y.avené a ustráchané. Odmietal jesť a piť, bolo potrebné mu vodu podávať striekačkou. Na každý pohyb smerom k nemu reagoval plačom. Plakal najmä pri prebaľovaní, umývaní, sprchovaní. V noci sa Y. často budil, dlho plakal, zaspával tak, že ho museli držať za ruku. Postupne sa pekne adaptoval. Jedenie a kúpanie už nie je problém. Plač pri prebaľovaní pretrváva stále. Y. je zdravý, v profesionálnej rodine sa cíti dobre, veľmi si obľúbil manžela a syna profesionálnej matky. Dňa 20.04.2018 bolo na žiadosť DeD Istebné zrealizované klinicko-psychologické vyšetrenie PhDr. Filkovou v Nižnej, a to z dôvodu posúdenia aktuálneho emočného stavu Y., ktoré vyplynulo z poskytnutých informácií ÚPSVaR Dolný Kubín o prebiehajúcim vyšetrowaní. Závery uvedeného vyšetrenia zatiaľ DeD neboli doručené. Momentálne je ošetrojúcim lekárom dieťaťa Y.. Dňa 20.03.2018 DeD Istebné realizoval ohľadom Y. U. prípadovú konferenciu s účasťou matky, starej matky, ÚPSVaR Dolný Kubín, MSÚ Dolný Kubín, CSS PRAMEŇ, na ktorej bolo dohodnuté, že cieľom plánu sociálnej práce na najbližší polrok bude sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnstva, nakoľko sa matka na prípadovej konferencii vyjadrila, že v súčasnosti nevie zabezpečiť starostlivosť o syna. Taktiež plánovala odísť do ČR a tam pracovať. Matka bola podmienene prepustená s dohľadom probačného pracovníka. Voči starej matke je vedené trestné oznámenie za ublíženie na zdraví, ktoré doteraz nebolo ukončené. Na prípadovej konferencii boli dohodnuté pravidlá stretávania sa matky a príbuzných s maloletých Y.. Stretnutia s Y. sa uskutočňujú 2x mesačne, a to na pôde DeD Istebné v kontrolovanom prostredí. Tieto stretnutia zatiaľ prebiehajú podľa dohodnutých pravidiel. O stretnutia s Y. prejavuje záujem matka U. U., jej setra Y., ako aj stará matka U. U.. Stretnutia sa uskutočnili v dňoch: 27.03.2018 - p. U. aj p. U. U., XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX. - U. a Y. U.. T. U. U. niekoľkokrát telefonicky kontaktovala DeD Istebné a zaujímala sa o to, ako sa Y. darí v profesionálnej rodine.

21/ Podľa § 47 Zákona o rodine („ďalej len ZoR“),]

(1) Náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

(2) Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

(5) Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

22/ Podľa § 54 ZoR

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

23/ Podľa § 62 ZoR

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(6) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

24/ Podľa § 75 ZoR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

25/ Podľa § 81 ZoR

(1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

(2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

26/ Na základe vykonaného dokazovania súd podľa § 47 ods. 2 ZoR zrušil NOS, do ktorej bol zverený mal. Y. U., nar. XX.X.XXXX a ktorá bola vykonávaná jeho starou matkou U. U. na základe rozsudku tunajšieho súdu č.k. 8P/84/2017 zo dňa 23.11.2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 8P/84/2017-102 zo dňa 7.12.2017. Dôvodom je zistenie vyplývajúce z vykonaných šetrení navrhovateľa, tiež z vyjadrení subjektu CSS Prameň Dolný Kubín, aj klientov tohto zariadenia, že starostlivosť starej matky o mal. Y. bola nevyhovujúca. Dokladmi založenými v spise 8P/19/2018 bolo hodnoverne preukázané, že stará matka U. U. nároky, ktoré vyžaduje starostlivosť o dieťa útleho veku, nezvládala - často kričala na dieťa, vulgárne mu dávala, dieťa v jej starostlivosti bolo plačlivé, nevenovala mu dostatok pozornosti a času potrebného pre všestranný rozvoj dieťaťa, neprejavovala voči maloletému dostatok náklonnosti a citu. Stará matka nevhodne zaobchádzala s mal. Y., v jej starostlivosti neboli naplnené potreby dieťaťa, predovšetkým po emocionálnej stránke. Mal. Y. prežil traumy spôsobené konaním matky, ktorá sa na dieťati opakovane dopúšťala fyzického násillia a preto je dieťaťom, ktoré vyžaduje najmä pocit bezpečia, prejavy zvýšenej pozornosti a náklonnosti, čo stará matka mal. Y. neposkytla. V súčasnosti prebieha voči starej matke konanie vo veci podozrenia z ublíženia na zdraví mal. Y. počas výkonu jej NOS. V starostlivosti starej matky bol preto priaznivý vývoj dieťaťa ohrozený. Z uvedených dôvodov súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť o mal. Y. vykonávanú U. Zároveň zrušil aj výchovné opatrenie nariadené rozsudkom č.k. 8P/84/2017 zo dňa 23.11.2017 za účelom kontroly pomerov dieťaťa a plnenia povinností vyplývajúcich Vierie U. z NOS, nakoľko zrušením NOS výchovné opatrenie stratilo svoj účel.

27/ Súd nariadil nad mal. Y. ústavnú starostlivosť podľa § 54 ods. 2 písm. b/ ZoR, nakoľko otec dieťaťa nie je určený a matke vo výkone starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka. Matka nemôže osobnú starostlivosť vykonávať, pretože porušovala svoje rodičovské povinnosti k dieťaťu, voči mal. Y. sa dopustila zločinu týrania, za čo bola právoplatne odsúdená. Matka nemá ani vytvorené podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o dieťa - je nezamestnaná, bez príjmu a bez trvalého bývania. Vrátila sa k druhovi R. U., ktorý bol tiež právoplatne odsúdený za týranie mal. Y. v čase spolužitia s matkou. V súčasnosti neboli zistené iné osoby, ochotné a spôsobilé vykonávať starostlivosť o mal. Y. (formou NOS, PS). Preto je v najlepšom záujme dieťaťa nariadenie ústavnej starostlivosti s čím súhlasila aj matka dieťaťa. Zároveň súd v zmysle § 81 ods. 2 ZoR upravil vyživovaciu povinnosť matky k dieťaťu. Z dôvodu nepriaznivých pomerov u matky, ktorá je nemajetná, bez príjmu, súd určil výživné v súlade s § 62 ods. 3 ZoR, t.j. vo výške minimálneho výživného určeného zákonom a jeho výška je aktuálne 27,32 eur mesačne. Matka je povinná platiť určené výživné na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Výživné bolo určeného od 26.2.2018, t.j. odo dňa umiestnenia mal. Y. do Detského domova Istebné. Za obdobie od 26.2.2018 do vyhlásenia rozsudku tak vzniklo matke zameškané výživné za časť mesiaca február a tiež za mesiace marec a apríl 2018 spolu vo výške 57,55 eur, ktoré je matka povinná uhradiť na účet Detského domova Istebné v dlhšej lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

28/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku - ďalej len „CMP“).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.